

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
Rok założenia 1894
Wydanie tańsze

Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze,
poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1872 Grudziądz, Droga Łąkowa

Założyciel Wiktor Kulerski

P.K.O. Poznań nr. 200420

Rzesza niemiecka podrze traktat wersalski na oczach całego świata

Na wielkiej manifestacji hitlerowskiej w Berlinie, min. Goebbels wygłosił przemówienie, rozpoczynając swą mowę od gwałtownego ataku na dziennikarzy angielskich i zarzucając im podawanie treści przemówienia, które dopiero miało być wygłoszone. Protestując przeciw tego rodzaju metodzie sensacyjnym domysłów prasy, Goebbels zaznaczył, że tym niemniej w Niemczech „uczyni się wszystko, co się zamierzało uczynić“.

Niemcy potrzebują surowców i swobodnych terytoriów dla ulokowania swego nadmiaru ludności. Stanowisko Niemiec nie powinno być niespodzianką dla świata, jeżeli zaś jest, to dzieje się to tylko dlatego, że Europa nie zna Niemiec. Przed rewolucją narodowo-

socialistyczną rządy niemieckie usiłowały stosować się do traktatu wersalskiego, co zrujnowało Niemcy gospodarczo, to też obecny plan 4-letni i wszystkie ofiary z nim związane zostały właściwie wywołane przez traktat wersalski.

Dziś, gdy Niemcy odbudowały już potęgę, przy pomocy której mo-

ga się bronić, Rzesza niemiecka podrze na oczach świata narzucony jej traktat wersalski.

Goebbels w zakończeniu mowy zapowiedział, że wkrótce będzie usunięte ostatnie upokorzenie Niemiec, jakim jest pozbawienie ich kolonii, należnych wielkiemu mocarstwu.

Skąd idą na to pieniądze

Warszawa. — Wszyscy pracownicy zatrudnieni w biurze O. zonu w Warszawie, mieszącym się przy ul. Matejki, w liczbie kilku dziesięciu otrzymali wypowiedzenie. Pułk. Koc ma bowiem zreorganizować biura centralne.

Zresztą nie to jest ciekawe w tym wszystkim. Ciekawe jest natomiast to, skąd bierze pułk. Koc pieniądze na utrzymanie tych kilkudziesięciu urzędników?

Uchwały Komitetu Ekonomicznego

W ub. śróde odbyło się pod przewodnictwem p. wicepremiera E. Kwiatkowskiego posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów. Na posiedzeniu tym przedyskutowano m. in. projekty ustaw w sprawie ulg podatkowych dla inwestycji przemysłowych i budowlanych, projekt nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów oraz zagadnienia związane ze zbliżającym się terminem

wygaśnięcia moratorium dla dłużników hipotecznych.

Wreszcie Komitet Ekonomiczny uchwalil zapoczątkowanie akcji kredytowej, mającej na celu przeciwdziałanie spadkowi pogłowia bydła. Akcja ta będzie prowadzona w formie kredytu zaliczkowego i zastawowego na zasadach podobnych do stosowanych przy kredycie zaliczkowym i zastawowym na zboże.

Dwie noty do obu walczących stron w Hiszpanii

Londyn. Przewodniczący komitetu nieinterwencji lord Plymouth skierował do obu walczących stron w Hiszpanii dwie jednobrzmiące noty w których komunikuje o uchwałach komitetu i uprasza o jak najszybsze wyrażenie zgody na angielski plan wycofania ochotników. „Evening Standart“ donosi, że

w początkach przyszłego tygodnia będzie ogłoszony skład osobowy komisji udającej się do Hiszpanii, celem przeprowadzenia kontroli nad wycofaniem ochotników. Zostanie ustanowiony również inspektor generalny, którym będzie prawdopodobnie obywatel holenderski. (ATE)

Aresztowanie dyplomaty sowieckiego i jego żony

Z Moskwy donoszą o sensacyjnym arestowaniu byłego posła sowieckiego w Pradze i Kownie, Arosiewa oraz jego żony.

Przed dwoma laty Arosiew, podczas pobytu w Pradze, poślubił córkę bogatego przemysłowca czeskiego p. Wierę Fiala.

Ślub ten był w swoim czasie sensacją było to bowiem pierwsze małżeństwo dyplomaty sowieckiego, z obywatelką cudzoziemską.

Przed rokiem Arosiew powrócił wraz z żoną już obywatelką sowiecką do Moskwy, gdzie objął stanowisko szefa wydziału propagandy i kultury w komisariacie spraw zagranicznych.

Przed tygodniem, po powrocie do do-

mu, Arosiew skonstatował że żony nie ma w domu. Poinformowano go, że została arestowana przez GPU. Arosiew udał się natychmiast do komisariatu spraw wewnętrznych, aby interweniować w sprawie swej małżonki.

Jednak i on z komisariatu więcej nie powrócił — został również arestowany. Oboje małżonkowie oskarżeni są o szpiegostwo.

Rodzina pani Arosiejew wysłała do poselstwa czeskosłowackiego w Moskwie prośbę o interwencję na rzecz arestowanej, poselstwo jednak odmówiło, stwierdzając że nie może opiekować się panią Arosiew, gdyż jest ona obecnie obywatelką sowiecką.

Pięciolecie

Pięć lat upłynęło od dnia objęcia teki ministra spraw zagranicznych przez Becka. Zmieniło się dużo od tego czasu i w Polsce i zagranicą. Były już kilkakrotne zmiany gabinetów, były zmiany warty — a p. Beck zostawał i tkwił dalej przy zagranicznym sterze.

Postać p. Becka specjalnie interesuje społeczeństwo zachodnich krańców Rzplitej, bo ci są najbliższymi „przyjaciółmi“ zachodnich. Mówimy to poprostu, bo na cześć nie możemy w żaden sposób zrozumieć przyjacielskiej polityki p. Becka względem tych, których społeczeństwo zupełnie słusznie uważa za największych wrogów polski. Przecież nie kto inny, a Niemcy są w tej chwili — a zresztą byli zawsze — największymi wrogami państwowości polskiej. Nie kto inny — jak tylko on ukuli słynny na cały świat termin, którym określili młode państwo polskie — „Saison Staat“. Ci właśnie Niemcy sprawili to — że Gdańsk faktycznie jest nie nasz!

Z tych też powodów nie rozumiało społeczeństwo zachodniej Polski, a obecnie nie rozumie cała Polska — polityki pana Becka.

Warto też przypomnieć głośne nasze wołania w sprawie Gdańska w maju ubiegłego roku, i warto również podkreślić procesy sądowe które im towarzyszyły. Trzeba również podnieść owe mandaty i grzywny, za domaganie się usunięcia z rządu p. Becka. Już nie z innych względów, ale właśnie z powodu prowadzenia polityki. I mimo, że takie rzeczy, w każdym państwie kulturalnym są słuchane i wysłuchiwane — u nas sypały się grzywny w tysiące idące!

Przypominamy te fakty w owo pięciolecie, aby otworzyć oczy i p. ministrowi spraw zagranicznych i całemu społeczeństwu, by czuwało i doceniało niebezpieczeństwo!

W polityce przecież zagranicznej nie można lekceważyć nieomylnego przeważnie instynktu całości narodu, mówiącego z kim się przyjaźnić! A wiemy doskonale w którą stronę ten instynkt prowadził. Tymczasem przeirryjmy bilans naszego utrwalania stosunków z Francją, Rumunią, Czechosłowacją. Jakże on skromny — w porównaniu z Niemcami. Zobaczmy sobie jak to trzeba było reżyserować zbratania wojskowe z Francją i Rumunią, ażeby umocnić sojusz. Czy nie przykro było p. Beckowi, gdy go — może nieświadomie — musiał w jego resorcie wyreczać marszałek Śmigły-Rydz! Instynkt narodu jest prawie nieomylny, więc i tutaj akcja ta — mimo róż-

(Ciąg dalszy na stronie 2-ej)

Nowa ofensywa wojsk japońskich

Szanghaj. Na odcinku zachodnim rozpoczęła się nowa ofensywa japońska, która była poprzedzona buraganowym ogniem artyleryjskim.

Również samoloty japońskie brały udział w walce bombardując pozycje nieprzyjacielskie aż do nastania zmroku. Według dotychczasowych doniesień, Japończycy zdolali posunąć się na południowym brzegu Suzau. (ATE)

Aresztowanie b. premiera hiszpańskiego

W drodze z Walencji do Barcelony policja hiszpańska arestowała słynnego przywódcę socjalistycznego i b. premiera Largo Caballero, jednego z twórców republiki.

Władcy walencyj już przed kilku miesiącami odsunęli Largo Caballero od wszelkich wpływów w rządzie, a następnie odebrali mu władzę nad związkami zawodowymi.

Obecnie „hiszpański Lenin“ wobec przeniesienia siedziby rządu do Barcelony, chciał rozwinąć szerszą akcję na terenie Katalonii, zanim jednak dotarł do celu, został arestowany.

Znowu zajścia antyżydowskie na wyższych zakładach nauk.

W związku z ostatnimi zajściami antyżydowskimi, na Uniwersytecie Jana Kazimierza oraz na Politechnice we Lwowie zawieszono zostały wykłady.

Na Uniwersytecie Warszawskim również wybuchły zajścia antyżydowskie.

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

nie ideowych społeczeństwa — spotkała się z ogólnym uznaniem!

Czy p. Beck wyciągnął z tego naukę? Wszystkie objawy wskazują, że nie!

Tak więc ocenia działalność p. ministra społeczeństwo polskie! To też kiedy w ozonowym organie „Gazecie Polskiej“ ukazał się hymn pochwalny na cześć p. Becka, kiedy sanatorzy zaczęli się delektować sukcesami ministerstwa spraw zagranicznych — bardzo słusznie odpisała jej „Polonia“ — że pana Becka trzeba było odrabiać, i że w pięciolecie jego prowadzenia polityki trzeba robić rachunek — nie z tego co on zrobił — a co jest przez niego do odrobienia i słusznie również zauważa:

„Przede wszystkim jednak mówić pochwalnie o pięcioleciu polityki p. ministra spraw zagranicznych płk. Becka, a w ogóle nie wspomnieć ani słowem o stosunkach Polski z Niemcami oraz o Gdańsku, czyli o sprawach, w których tkwi sedno polityki p. ministra Becka i niepowodzeń tej polityki, znaczy najwyraźniej, że nie ma czym się chwalić, a to i tylko to jest prawdą dla kraju aż nadto widoczna.“

Tak, nie ma się czym chwalić! Nie ma również sensu robić dochożeń za przytaczanie anegdot o pomnikach w Berlinie. — Po co wybielać to co jest już jasne, że li!

Społeczeństwo jednak ma pełne prawo powiedzenia głośno i zdecydowanie — polityka zagraniczna musi być jasna i zdecydowana i prowadzona zgodnie z jego wolą, zgodnie z instynktem narodu!

fski.

Trzecie pismo opozycyjne zawieszono

W Warszawie zawieszony został „Dziennik Poranny“, wydawany przez Z. N. P. Zawieszenia dokonał sekretarz, który objął wydawnictwo „Dz. Por.“ z ramienia kuratora Z. N. P.

Jest to już trzecie pismo opozycyjne, zawieszono w ostatnich czasach.

Coraz mocniej łączy się chłop z robotnikiem

W niedzielę 1 bm. odbył się w Poznaniu Kongres Związku Młodzieży Pracującej „Jedność“ — organizacji stojącej, jeśli chodzi o stanowisko polityczne, — na zasadach programu byłego N. P. R.

Niedzielny Kongres „Jedność“ stanął na stanowisku, że odpowiednikiem politycznym organizacji jest Stronictwo Pracy. Na kongresie również był obecny delegat W. M. W. kol. Sworowski, który podkreślił, że tylko współpraca chłopów z robotnikami może wywalczyć Polskę Ludową. Przemówienie przyjęto hucznymi oklaskami!

Tak samo wielkie oklaski wzbudziły wymienione nazwiska. Paderewskiego, Hallera i W. Witosa! — Świadczy to wybitnie o zdrowych nastrojach nurtujących w młodzieży robotniczej.

Z pośród uchwał Kongresu na szczególną uwagę zasługuje uchwała mówiąca o współpracy z chłopami, która brzmi:

W jednym szeregu z młodzieżą chłopską

Strajk 10 tysięcy górników w Zagłębiu Krakowskim

Jaworzno. — Na skutek zarządzenia władz centralnych w Warszawie, wprowadzona miała być z dniem 1 b. m. we wszystkich kopalniach nowa norma czasu pracy, przewidująca dla robotników pracujących na dole pracę 7 i półgodzinna. Zarządzenie to spotkało się w kopalniach Zagłębia Krakowskiego z pewnym oporem ze strony sfer przemysłowych, które nie okazywały zbyt wielkiej ochoty do respektowania jego postanowień, w wyniku czego zanosilo się na utrzymanie w kopalniach Zagłębia Krakowskiego dawnego czasu pracy.

Aby wymóc poszanowanie dla tego zarządzenia, robotnicy niektórych kopalń jaworznińskich podjęli

w dniu 2 bm. strajk okupacyjny, który rychło objął wszystkie kopalnie, położone na tym terenie.

Okupowane i wskutek tego nieczynne są kopalnie: „Piłsudski“, „Bory“, „Sobieski“, „Kościuszko“ w Jaworznie, „Kanty“. Część załogi robotniczej niektórych kopalń okupuje również teren pod ziemią. Ogółem bierze w strajku udział około 10 tysięcy robotników.

L w ó w. — 31 dni trwa już strajk okupacyjny, proklamowany przez 80 robotników, zatrudnionych w tartaku drzewnym w Turce, pow. Drohobycz. Wszelkie dotychczasowe wysiłki w celu zlikwidowania zażądania, powstałego na tle żądań ekonomicznych robotników, speliły dotąd na niczym. (ATE)

Udaremniiona rewolta w Brazylii

Wojskowe władze federalne w Brazylii ujawniły w Porto Allegre stolicy stanu Rio Grande, rozgłoszony spiszek wojskowy, który miał doprowadzić do zamachu stanu w Brazylii. Na czele spisku stał był gubernator stanu Rio Grande, gen. Flores da Cunha. Utrzymywał on prywatną straż gubernatora, tak zw. „provisorios“, którzy mieli wystąpić przeciwko rządowi.

Rząd brazylijski skonfiskował nielegalny transport broni, zakupiony przez gen. Flores da Cunha w Niemczech dla buntowników.

Transport broni składał się z nowoczesnych karabinów maszynowych, dział przeciwlotniczych, wozów pancernych i wielkiej ilości amunicji.

Na polecenie ministra wojny, aresztowano pułkownika Canabarro Cunha, który miał objąć naczelną dowództwo armii zbuntowanych i jego zastępcę kpt. Jose, Carlos de Moura.

Wielki Mufti Jerozolimy na usługach faszystów

Francuskie pismo „Figaro“ donosi z Rzymu, że Włochy rozwijają coraz intensywniejszą działalność polityczną w krajach muzułmańskich. Wielki Mufti przed swoim uwieszeniem i ucieczką z Jerozolimy znajdował się w stałym kontakcie z agentami włoskimi, przebywającymi w Palestynie. Włochy odnowiły ostatnio traktat przyjaźni z Ima-

mem Jamenu. Król Hadżasu, znany ze swych nastrojów antyangielskich, liczy na poparcie Rzymu w staraniach o uzyskanie tytułu „króla wszystkich Arabów“, czyli państwa którego granice rozciągałyby się od Bagdadu do Maroka. Prasa włoska podaje liczne wiadomości o szykującym się rzekomo powstaniu pan muzułmańskim, mającym na celu zrzuć jarzmo brytyjskiego.

Potwór Bela Kun błaga o łaskę

W najbliższych dniach odbędzie się w Moskwie proces przeciwko krwawemu tyranowi bolszewickiemu Beli Kunowi, z którego ręki padło na południu Rosji sow. około 60 tysięcy ludzi. Obecnie krwawy ten morderca, wiedząc, że nie uniknie kary śmierci, wystosował błagalną prośbę do Stalina w której powołując się na swe zasługi dla komunizmu, błaga aby mu „oszczędzono hańby plutonu egzekucyjnego“ i by mu darowano życie.

Wykrycie wielkiej organizacji komunistycznej

Wiedeń. Władze austriackie wpadły na trop wielkiej organizacji komunistycznej, która zajmowała się przemytem ochotników do Hiszpanii republikańskiej przez granicę austriacko-szwajcarską.

Na czele tej organizacji stała komunistka wiedeńska, Melania

Ernst, żona doktora, stale zamieszkała w Davos. Aresztowano 40 osób. Tajna organizacja komunistyczna rozporządzała znacznymi środkami finansowymi oraz wielką ilością taksówek którymi przemycała przez granicę ochotników. (ATE)

Przegląd prasy ludowej

Nie dyktatura lecz tyrania

Dużo się dziś mówi i pisze o dyktaturach i dyktatorach. Wiadomo bowiem, że dużo natworzyło się w ostatnich latach tych dyktatorów. „Zielony Sztandar“ wyjaśnia, że określenia dyktator i dyktatura w odniesieniu do dzisiejszych samowładców używa się niewłaściwie, zaś właściwie nazwać ich należy tyranami. Pisze więc „Zielony Sztandar“:

„W encyklopedii, która tłumaczy znaczenie różnych słów czytamy:

„Dyktator“ — urząd nadzwyczajny w starożytnym Rzymie, nadawany przez senat w razie wielkiego niebezpieczeństwa i w ściśle określonym celu.

„Dyktatura“ — nadzwyczajna przejściowa nieograniczona władza jednostki grupy lub klasy społecznej.

Widzimy z tego jasno, że Stalin, Hitler, Mussolini itp. niesłusznie są nazywani dyktatorami. Nikt im władzy nie uchwałal — sami ją zdobywali przemocą. Nie robili tego aby ocalić ustrój państwa, ale poto, aby go niszczyć i zmienić. Żaden z nich po pewnym czasie nie chce ustąpić — każdy chce rządzić do końca życia. Dlaczego ich więc nazywają dyktatorami?“

Następnie podaje „Zielony Sztandar“ jak ich należy właściwie nazywać:

Istnieje inna nazwa jeszcze dawniejsza niż nazwa dyktator. Czytamy w tej samej encyklopedii:

„Tyran“ — jedynowładca; w szczególności ten, kto zagarnął władzę przez obalenie uprzedniej formy rządu.“

Ci, których wymienił, Stalin, Hitler, Mussolini itp. napewno są jedynymi władcami w swych krajach. Napewno także zagarnęli władzę obalając uprzednią formę rządu, ale... Ale żaden z nich nie chce by go nazwano tyranem gdyż od czasów greckich, od trzech tysięcy lat, ta nazwa jest zniechędzona. Oznaczała ona wyzysk ludności, fałszywe sądy, nie szanowanie konstytucji i upodlenie ludzi, którzy dochodzili do stanowisk przez pochlebstwo intrygi!

A więc tyran a nie dyktator i tyranie, a nie dyktatury.

NA CZYM SIE OPIERAJA I JAK RZĄDZA TYRANI

„Piast“ krakowski w artykule wstępnym p. tyt. „Pięścią i sercem“ również rozważa nad dyktatorami, a w uwzględnieniu słusznych uwag „Zielonego Sztandaru“ nad tyranami. Pisze więc:

„Dyktatura opiera się o policję i wojsko, przy czym policja nie jest od pilnowania złodziei, przestępców, a czciogodnych obywateli, którzy zachowali godność, zasady, uczciwość i nimi zaspokajają. Wojsko staje się państwem, w państwie potęga, z którą sam dyktator liczyć się musi...“

„Za wszelką cenę starają się dyktatorzy mieć przynajmniej fikcję, że naród przy nich stoi, w tym celu urządza się stałe uroczystości, święta, żęcia pszenicy, mlócenia pszenicy (Mussolini we Włoszech) święta winobrania, grzybobrania, święta gór, rzek, matek, dzieci, koni, krów i owiec, żeby tylko skupić jaknajwiększe masy ludności koło swej osoby i pokazać światu, że naród stoi przy swym Führerze. Równocześnie wszystko się robi, żeby nie ujawniła się wola społeczeństwa, sąd narodu o dyktaturze. W tym celu, jeśli się nawet przeprowadzi wybory, to przy pomocy oszustw wyborczych, a jeśli mimo to wypadną niepomyślnie, fałszuje się wyniki wyborów.“

Prasie niezależnej knebluje się usta, konfiskaty szaleją, jak za czasów wojny. Ale bo też rządy dyktatorskie to wojna ustawiczna między dyktatorem i jego kliką — a narodem.“

Tak oto wyglądają i tak rządzą tyranami.

